

UZASADNIENIE

Projekt nowelizacji ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. *o biokomponentach i biopaliwach ciekłych* (Dz. U. Nr 169, poz. 1199, z późn. zm.) (dalej „ustawa”) został przygotowany w związku z koniecznością wdrożenia do krajowego systemu prawnego postanowień dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/28/WE z dnia 23 kwietnia 2009 r. w sprawie promowania stosowania energii ze źródeł odnawialnych zmieniającej i w następstwie uchylającej dyrektywy 2001/77/WE oraz 2003/30/WE (Dz. Urz. UE L 140 z 05.06.2009, str. 16) (dalej „dyrektywa”).

Zmiany w obowiązujących przepisach ujęte w projekcie ustawy dotyczą w szczególności kwestii wynikających z wprowadzonego przez dyrektywę celu w zakresie 10% udziału energii odnawialnej w transporcie w 2020 roku (w części dotyczącej realizacji tego celu, która zgodnie z postanowieniami Krajowego Planu Działań w zakresie energii ze źródeł odnawialnych przyjętego przez Radę Ministrów w dniu 7 grudnia 2010 r. będzie wykonana za pomocą biokomponentów i biopaliw ciekłych wykorzystywanych w transporcie) oraz przepisami dotyczącymi wprowadzenia kryteriów zrównoważonego rozwoju (dalej: „KZR”) obowiązujących dla biokomponentów i biopaliw ciekłych.

Spełnienie przedmiotowych kryteriów, dotyczących m.in.: źródła pochodzenia surowca do wytwarzania biokomponentów oraz minimalnych, wymaganych zgodnie z postanowieniami dyrektywy, poziomów ograniczenia emisji gazów cieplarnianych dla biokomponentów jak również ich weryfikacją, będzie warunkiem umożliwiającym zaliczenie ich do realizacji Narodowych Celów Wskaźnikowych (dalej „NCW”) oraz udzielenia wsparcia finansowego dla wytwarzania biokomponentów i wykorzystywania ich w paliwach i biopaliwach ciekłych. Ponadto, zgodnie z przepisami dyrektywy, na państwach członkowskich spoczywać będzie obowiązek znaczącej poprawy efektywności energetycznej we wszystkich sektorach, w tym w sektorze transportu.

W związku z tym, że nowelizacja przepisów ustawy w zakresie implementacji dyrektywy ogranicza się jedynie do przepisów obejmujących kwestie wykorzystania biokomponentów i biopaliw ciekłych w transporcie, nie wprowadzono w przepisach kwestii dotyczących biopłynów. Definicja biopłynów zostanie natomiast wprowadzona w ustawie o odnawialnych źródłach energii wskazując jednocześnie, iż muszą one spełniać wymogi dotyczące KZR określone w przepisach niniejszej ustawy. Zarówno definicja biokomponentów, jak również definicja biopłynów, jest zgodna z rozporządzeniem KE nr

601/2012 z dnia 21 czerwca 2012 r. w sprawie monitorowania i raportowania w zakresie emisji gazów cieplarnianych zgodnie z dyrektywą 2003/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady (Dz. Urz. UE L 181/30 z 12.07.2012 r.).

Niniejsza transpozycja przepisów dyrektywy umożliwi realizację określonego w niej celu w zakresie udziału energii ze źródeł odnawialnych w transporcie w części dotyczącej stosowania biokomponentów w paliwach ciekłych i biopaliwach ciekłych zużywanych w tym sektorze. Zwiększone zastosowanie biokomponentów w połączeniu z wykorzystaniem pozostałych źródeł energii pochodzących z zasobów odnawialnych i stosowanych w sektorze transportowym wraz z oszczędnością energii i zwiększoną efektywnością energetyczną stanowią istotne elementy kompleksowego pakietu środków niezbędnych do ograniczenia emisji gazów cieplarnianych. Wymienione elementy mają również istotne znaczenie dla zwiększenia bezpieczeństwa dostaw paliw, wspierania rozwoju technologicznego i innowacji, jak również dla stworzenia możliwości zatrudnienia i perspektyw rozwoju regionalnego, zwłaszcza na obszarach wiejskich.

Zgodnie z założeniami przyjętymi w Krajowym Planie Działań w zakresie energii ze źródeł odnawialnych, w 2020 roku udział biokomponentów stosowanych w paliwach ciekłych i biopaliwach ciekłych w realizacji 10% celu w zakresie udziału energii odnawialnej w transporcie będzie wynosił ok. 98,8%. Pozostała część celu zostanie zrealizowana przy wykorzystaniu energii elektrycznej pochodzącej z odnawialnych źródeł i wykorzystanej w transporcie.

Ponadto celem nowelizacji ustawy o biokomponentach i biopaliwach ciekłych jest m.in.: zapewnienie trwałych i stabilnych dochodów dla gospodarstw podejmujących się produkcji biomasy przeznaczonej do wytwarzania biokomponentów, stabilny rozwój rynku produkcji rolnej przeznaczonej na cele żywnościowe, zwiększenie aktywizacji zawodowej na obszarach wiejskich jak również poprawa bezpieczeństwa energetycznego państwa – co jest odzwierciedleniem postanowień preambuły dyrektywy. Zaproponowane zmiany przyczynić się mają do skuteczniejszej ochrony rynku krajowego i wewnątrzwspólnotowego przed napływem biokomponentów (w tym również zawartych w paliwach i biopaliwach ciekłych) z krajów, co do których istnieje potencjalne zagrożenie, iż nie spełniają one KZR.

Projekt ustawy zawiera przede wszystkim: propozycje nowych definicji, wprowadzenie dodatkowych obowiązków rejestracyjnych jak również uregulowania w zakresie sprawozdawczości podmiotów, które umożliwią bardziej efektywne monitorowanie rynku wytwarzania biokomponentów w związku z wprowadzeniem do ustawy przepisów dotyczących konieczności spełnienia KZR.

Do ustawy o biokomponentach i biopaliwach ciekłych zostaną wprowadzone nowe rozdziały, których przepisy będą związane z wdrożeniem dyrektywy w odniesieniu do transportu. Będą one dotyczyły zarówno zasad jak i mechanizmów weryfikacji kryteriów zrównoważonego rozwoju. Zostanie wprowadzony system uznawania i kontroli (monitoringu) systemów certyfikacji oraz jednostek certyfikujących działających w ramach uznanych systemów certyfikacji. Nadzór nad systemami certyfikacji oraz jednostkami certyfikującymi będzie sprawowany przez Prezesa Agencji Rynku Rolnego (dalej „Prezes ARR”).

Możliwość (i) uwzględnienia wolumenu biokomponentów stosowanych w paliwach ciekłych i biopaliwach ciekłych do realizacji NCW oraz (ii) udzielania określonych form wsparcia w tym zakresie będzie ściśle uzależniona od udowodnienia spełnienia KZR. Ponadto, zgodnie z przepisami dyrektywy, w celu promocji wykorzystania biokomponentów wytworzonych z surowców nieżywnościowych (materiału celulozowego i materiału lignocelulozowego) oraz odpadów i pozostałości, ich wkład w realizację NCW będzie uznawany za dwukrotnie większy od wkładu „tradycyjnych” biokomponentów.

Zakres regulacji obejmuje wszystkie podmioty prowadzące działalność gospodarczą związaną z wytwarzaniem biokomponentów funkcjonujące na poszczególnych etapach tego procesu, czyli: producentów rolnych, pośredników, przetwórców, wytwórców, podmioty sprawujące jak również przedsiębiorców zajmujących się wytwarzaniem i wprowadzaniem do obrotu paliw ciekłych z zawartością biokomponentów i biopaliw ciekłych.

W ramach nowelizacji ustawy *o biokomponentach i biopaliwach ciekłych* nie są zmieniane przepisy dotyczące wymagań jakościowych dla biokomponentów i ich kontroli oraz znakowania dystrybutorów do biopaliw ciekłych.

SZCZEGÓŁOWE OMÓWIENIE WPROWADZONYCH ZMIAN

Zmiany dokonane w art. 1

Zakres ustawy zostanie uzupełniony o kwestie dotyczące: (1) wykonywania działalności gospodarczej w zakresie importu lub nabycia wewnątrzwspólnotowego biokomponentów, (2) zasad potwierdzania spełnienia kryteriów zrównoważonego rozwoju, (3) wykonywania działalności gospodarczej w zakresie udzielania zgody na korzystanie z uznanego systemu certyfikacji oraz (4) wykonywania działalności gospodarczej w zakresie wydawania certyfikatów.

Jednocześnie w art. 1 ustawy po ust. 1 zostanie dodany ust. 1a mówiący o tym, że przepisy ustawy stosuje się do biokomponentów, innych paliw odnawialnych, paliw ciekłych i

biopaliw ciekłych wykorzystywanych w transporcie. Rozwiązanie to pozwoli wyeliminować pojawiające się wątpliwości dotyczące zakresu spraw uregulowanych ustawą o *biokomponentach i biopaliwach ciekłych*, poprzez wyraźne wskazanie, że zawarte w niej przepisy odnoszą się wyłącznie do biokomponentów, biopaliw ciekłych i innych paliw odnawialnych stosowanych w transporcie.

Zmiany dokonane w art. 2

W celu wyeliminowania wątpliwości, dotyczących faktu czy surowce rolnicze zawierają się w definicji biomasy, zmieniona zostanie definicja surowców rolniczych na definicję w następującym brzmieniu: *surowce rolnicze* – produkty z rolnictwa lub ich części uprawiane na użytkach rolnych, przeznaczone do wytwarzania biokomponentów. Proponowana definicja z jednej strony w sposób jednoznaczny nawiązuje do definicji biomasy, wskazując, że surowce rolnicze wchodzi w jej skład, a z drugiej wyraźnie określa charakter oraz przeznaczenie tych surowców. Jednocześnie, z obowiązującej ustawy o biokomponentach i biopaliwach ciekłych zostaną wyeliminowane sformułowania „*biomasa lub surowce rolnicze*” sugerujące, iż materiał, który jest surowcem rolniczym w rozumieniu przepisów ustawy może nie być biomasą. Zaproponowane zmiany uwzględnią zatem fakt, iż surowce rolnicze wchodzi w skład biomasy. O surowcach rolniczych będzie zatem mowa w ustawie jedynie w przypadku przepisów, które będą dotyczyć tego szczególnego rodzaju biomasy – np. w przypadku przepisów art. 11, które mogą się odnosić tylko i wyłącznie do surowców rolniczych.

Ponadto, w związku z implementacją przepisów dyrektywy, zmianie ulegnie definicja biomasy, która będzie nawiązywała do definicji zawartej w projekcie ustawy o odnawialnych źródłach energii i będzie zgodna z przepisami dyrektywy.

Definicja biokomponentów zawarta w art. 2 ust. 1 pkt 3 ustawy zostanie rozszerzona. Zgodnie z treścią załącznika III dyrektywy do listy biokomponentów dodane zostaną: hydrowy rafinowany olej roślinny, biobutanol, bio propan-butan, skroplony biometan oraz sprężony biometan. W definicji zostanie również wskazane, że biokomponenty są wytworzone z biomasy z przeznaczeniem do wytwarzania paliw ciekłych lub biopaliw ciekłych.

Konsekwentnie, w art. 2 ust. 1 ustawy, zostaną wprowadzone kolejne punkty określające wprowadzone pojęcia do definicji biokomponentu i dotychczas nie zdefiniowane: biobutanol, hydrowy rafinowany olej roślinny, bio propan-butan, skroplony biometan, sprężony biometan. Również w związku z koniecznością uwzględnienia pełnego katalogu biokomponentów wymienionych w załączniku III dyrektywy rozszerzona zostanie obecna definicja pojęcia węglowodory syntetyczne zawarta w art. 2 ust. 1 pkt 9 ustawy. Definicja ta uzyska

następujące brzmienie: *węglowodory syntetyczne – węglowodory wytwarzane z biomasy w procesie syntezy chemicznej, w tym węglowodory wytwarzane metodą Fischera-Tropscha.*

Ponadto, do ustawy (art. 28a ust. 1 pkt 3), w celu wyeliminowania ewentualnych nadużyć w tym zakresie, zostaną dodane przepisy, zgodnie z którymi do realizacji NCW nie będą mogły zostać wykorzystane biokomponenty, które uprzednio zostały wykorzystane do realizacji celów, o których mowa w dyrektywie.

Definicja biopaliwa ciekłego zawarta w art. 2 ust. 1 pkt 11 zostanie rozszerzona i dostosowana do zmienionej treści definicji biokomponentu. Również definicja biopaliwa syntetycznego, zawarta w art. 2 ust 1 pkt 11 lit. f, zostanie zmieniona.

Wprowadzona zostanie definicja producenta rolnego, która będzie wykorzystywana na użytek przepisów dotyczących weryfikacji KZR. Zgodnie z jej treścią producentem rolnym może być również podmiot mający siedzibę poza Polską. W definicji producenta rolnego zostanie również wskazany zakres działań jakie wykonują te podmioty, czyli wytwarzanie surowców rolnych na potrzeby produkcji biokomponentów.

W celu precyzyjnego określenia charakteru czynności wykonywanych przez poszczególnych uczestników łańcucha zajmującego się wytwarzaniem a następnie obrotem biokomponentami, zmodyfikowane zostaną definicje *wytwórcy* i *pośrednika* oraz wprowadzone zostaną pojęcia *przetwórcy* i *podmiotu sprowadzającego*.

Definicja wytwórcy określi, że wytwórcą będzie przedsiębiorca, wykonujący działalność gospodarczą w zakresie wytwarzania biokomponentów, a następnie ich sprzedaży lub zbycia w innej formie, lub przeznaczenia do wytworzenia przez siebie paliw ciekłych lub biopaliw ciekłych.

Zmiana definicji wytwórcy ma na celu jej ograniczenie jedynie do tych przedsiębiorców, którzy w swoim zakresie funkcjonowania wykonują działania mające na celu realizację procesów produkcyjnych, a zatem takich, którzy faktycznie wytwarzają biokomponenty i w związku z tym posiadają do tego niezbędną instalację wytwórczą.

W świetle powyższego, przedsiębiorcy których działania związane są jedynie z magazynowaniem biokomponentów, nie mającym nic wspólnego z rzeczywistymi procesami ich wytworzenia, zgodnie z zaproponowanym brzmieniem nowej definicji wytwórcy nie będą nimi w rozumieniu ustawy. W praktyce oznacza to, że przedsiębiorcy zajmujący się jedynie magazynowaniem biokomponentów nie będą zobowiązani do uzyskiwania wpisu w rejestrze Prezesa Agencji Rynku Rolnego (dalej „ARR”) jako wytwórcy.

W art. 5 projektu ustawy zawarty został przepis przejściowy regulujący kwestie postępowania w stosunku do tych przedsiębiorców, którzy przed dniem wejścia w życie

omawianej nowelizacji zostali wpisani do rejestru wytwórców. Zgodnie z tym przepisem, jeżeli rodzaj i zakres wykonywanej przez wytwórcę działalności gospodarczej obejmował wyłącznie magazynowanie lub wprowadzanie do obrotu biokomponentów, wytwórca, w terminie 60 dni od dnia wejścia w życie nowelizowanej ustawy może złożyć do organu rejestrowego wniosek o rozszerzenie rodzaju i zakresu wykonywanej działalności gospodarczej. Po bezskutecznym upływie powyższego terminu, organ rejestrowy wyda decyzję administracyjną o wykreśleniu wytwórcy z rejestru wytwórców.

Skutkiem wprowadzenia powyższej zmiany jest zmiana definicji magazynowania, zawarta w art. 2 ust. 1 pkt 21 ustawy o *biokomponentach i biopaliwach ciekłych*, która zostanie preredagowana w taki sposób, aby swym zakresem nie obejmowała magazynowania biokomponentów.

W projekcie ustawy zmieniona została także definicja pośrednika. Zgodnie z propozycją, pośrednikiem będzie przedsiębiorca, wykonujący działalność gospodarczą w zakresie:

- 1) zakupu, importu lub nabycia wewnątrzwspólnotowego biomasy przeznaczonej do wytwarzania biokomponentów, a następnie jej sprzedaży lub zbycia w innej formie lub,
- 2) zakupu biokomponentów, a następnie ich sprzedaży lub zbycia w innej formie.

Do ustawy zostanie wprowadzona definicja podmiotu sprowadzającego. Pod tym pojęciem będzie się rozumieć przedsiębiorcę wykonującego działalność gospodarczą w zakresie importu lub nabycia wewnątrzwspólnotowego biokomponentów, a następnie ich sprzedaży lub zbycia w innej formie. Definicja podmiotu sprowadzającego została wprowadzona do ustawy, w celu włączenia do podmiotów rejestrowanych w rejestrach Prezesa ARR tych przedsiębiorców, którzy zajmują się importem lub nabyciem wewnątrzwspólnotowym biokomponentów. Zaproponowane rozwiązanie ma na celu umożliwienie Prezesowi URE sprawowania kontroli nad ogółem podmiotów działających na rynku w obszarach wytwarzania i obrotu biokomponentami wykorzystywanymi (lub mogącymi mieć zastosowanie) do realizacji NCW na terytorium RP. Na skutek przyjętej regulacji w zasadzie wszystkie biokomponenty pojawiające się na krajowym rynku, a zatem te, które mogą być potencjalnie zaliczane do realizacji NCW, będą objęte systemem monitorowania pod względem spełnienia KZR.

Wprowadzona zostanie definicja przetwórcy. Przetwórcą – zgodnie z projektem regulacji - będzie przedsiębiorca wykonujący działalność gospodarczą w zakresie przetwarzania biomasy, a następnie sprzedaży lub zbycia w innej formie produktów jej przetworzenia, przeznaczonych do wytwarzania biokomponentów.

Zmiana definicji Narodowego Celu Wskaźnikowego, wynika z konieczności dostosowania tej definicji do wymogów dyrektywy w zakresie określania poziomów realizacji celów krajowych. Definicja ta została dostosowana do przepisów art. 3 dyrektywy 2009/28/WE, mówiącego o celu w zakresie udziału energii odnawialnej w transporcie i uzyska brzmienie: *Narodowy Cel Wskaźnikowy – minimalny udział biokomponentów i innych paliw odnawialnych zużytych we wszystkich rodzajach transportu w ogólnej ilości paliw ciekłych i biopaliw ciekłych zużywanych w ciągu roku kalendarzowego w transporcie drogowym i kolejowym, liczony według wartości opałowej.*

Z uwagi na fakt, iż zakres nowelizowanej ustawy, w kontekście wyznaczania celu w zakresie udziału energii odnawialnej w transporcie, o którym mowa w dyrektywie 2009/28/WE, obejmuje jedynie biokomponenty oraz inne paliwa odnawialne zawarte w paliwach ciekłych i biopaliwach ciekłych, Narodowy Cel Wskaźnikowy nie obejmuje wykorzystywanej w transporcie energii elektrycznej pochodzącej z odnawialnych źródeł. Energia ta będzie uwzględniana jedynie przy wyznaczaniu określonego celu na 2020 rok.

Ponadto, w związku z koniecznością wdrożenia mechanizmów weryfikacji KZR, do przepisów ustawy wprowadzono instytucje wykorzystywania uznanych systemów certyfikacji. Gwarantują one, przy założeniu zachowania zgodności z procedurami wewnętrznymi uznanych systemów certyfikacji, że zrealizowany został wymóg spełnienia KZR zgodnie z postanowieniami dyrektywy. W związku z wprowadzeniem ww. systemu weryfikacji konieczne było wprowadzenie do projektu ustawy szeregu nowych, dotychczas nie funkcjonujących definicji.

Projekt ustawy wprowadza w tym kontekście następujące definicje: cykl życia biokomponentu, cykl życia kopalnego odpowiednika biokomponentu, ograniczenie emisji gazów cieplarnianych, wartość rzeczywista i wartość standardowa (zdefiniowane w załączniku do ustawy), drewno pełnowartościowe, kopalny odpowiednik biokomponentu, uznany system certyfikacji, administrator systemu certyfikacji, jednostka certyfikująca, podmiot certyfikowany, certyfikat, świadectwo, poświadczenie oraz producent rolny.

W celu odróżnienia certyfikatów dotyczących KZR i certyfikatów potwierdzających spełnienie wymagań jakościowych, do słownika pojęć w projekcie ustawy dodana została definicja „certyfikatu jakości”.

Z uwagi na fakt, że w ustawie zostanie wprowadzony przepis, wynikający z postanowień dyrektywy, zgodnie z którym do realizacji celów w zakresie stosowania energii ze źródeł odnawialnych w transporcie wkład biokomponentów zawartych w paliwach ciekłych lub biopaliwach ciekłych wytworzonych z odpadów i pozostałości, niespożywczego materiału

celulozowego i materiału lignocelulozowego uznaje się za dwukrotnie większy od wkładu innych biokomponentów lub biopaliw ciekłych, konieczne jest wprowadzenie definicji odpadów. Definicja ta będzie odwoływała się do definicji odpadów ulegających biodegradacji z ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. *o odpadach* (Dz. U. z 2013 r. poz.21), która implementuje dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/98/WE z dnia 19 listopada 2008 r. w sprawie odpadów oraz uchylającą niektóre dyrektywy (Dz. Urz. UE L 312 z 22.11.2008, str. 3).

Należy zaznaczyć, że w toku uzgodnień niniejszego projektu ustawy dyskutowana była kwestia dotycząca zmian definicji biokomponentów, paliw ciekłych i biopaliw ciekłych zawartych w art. 2 ust. 1 ustawy *o biokomponentach i biopaliwach ciekłych*, które polegałyby na dodaniu w tych definicjach kodów CN lub umożliwienia określenia tego w akcie wykonawczym do ustawy. Jednakże w przypadku wybranych towarów należących do ww. grup nie istnieje możliwość wskazania jednoznacznie kodu CN. W związku z powyższym, będą one wskazywane w rozporządzeniach wykonawczych do ustawy *o biokomponentach i biopaliwach ciekłych* oraz ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. *o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw* (Dz. U. Nr 169, poz. 1200, z późn. zm.), w których określa się wymagania jakościowe dla konkretnych paliw ciekłych, biopaliw ciekłych oraz biokomponentów.

Dodawany art. 3a.

Po art. 3 dodany został art. 3a w brzmieniu: „W sprawach dotyczących działalności regulowanej, nieuregulowanych w niniejszej ustawie, stosuje się przepisy ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej” (Dz. U. z 2010 r. Nr 220, poz. 1447, z późn. zm.), (dalej „ustawa o SDG”).

Przepis powyższego artykułu będzie miał zastosowanie do wszystkich przepisów dotyczących działalności regulowanej uregulowanej w ustawie, a więc do działalności prowadzonej przez wytwórców, podmioty sprowadzające, administratorów systemów certyfikacji i jednostki certyfikujące. Nie będzie natomiast miał zastosowania do działalności prowadzonej przez rolników w zakresie wytwarzania przez nich biopaliw ciekłych na własny użytek, ponieważ prowadzona przez nich działalność nie jest działalnością gospodarczą w rozumieniu ustawy o SDG. W skutek wprowadzenia przedmiotowego przepisu, usunięte zostaną przepisy art. 10, których treść została już skonsumowana przepisem art. 3a.

Do zakresu prowadzenia rejestru i kwestii dotyczących spraw nieuregulowanych, a odnoszących się do działań Prezesa ARR w zakresie rejestracji rolników, nie będą mogły mieć zastosowanie przepisy ustawy o SDG, gdyż zgodnie z art. 3 ustawy o SDG, przepisów

przedmiotowej ustawy nie stosuje się do działalności wytwórczej w rolnictwie w zakresie upraw rolnych oraz chowu i hodowli zwierząt, ogrodnictwa, warzywnictwa, leśnictwa i rybactwa śródlądowego.

Zmiany dokonane w art. 4-10

Konieczne będzie wprowadzenie zmian również w art. 4, w związku ze zmianą definicji wytwórcy. Na skutek ww. zmiany, podmioty zajmujące się jedynie magazynowaniem biokomponentów nie będą zobowiązane do uzyskania wpisu do rejestru prowadzonego przez Prezesa ARR.

Jednocześnie, jak już wspomniano powyżej, pozostałe podmioty zostaną zobowiązane do uaktualnienia wpisu w zakresie prowadzonej działalności w taki sposób, w jaki określa to nowa definicja (będą to podmioty, które wytwarzają, a następnie dokonują sprzedaży lub zbycia w innej formie biokomponentów lub przeznaczają je do wytworzenia paliw ciekłych lub biopaliw ciekłych).

W celu dostosowania przepisów ustawy o biokomponentach i biopaliwach ciekłych do przepisów ustawy o SDG zmieniony został przepis art. 5. Dokonanie wpisu do rejestru wytwórców będzie dokonywane nie w drodze decyzji administracyjnej, ale będzie traktowane jako czynność materialno-techniczna, po dokonaniu której wnioskodawcy wydawane będzie przez organ rejestrowy zaświadczenie o dokonaniu wpisu do rejestru. W nowelizowanej ustawie nie określa się trybu dokonywania wpisu do rejestru, gdyż jest on już określony w ustawie o SDG.

Rozszerzony został katalog warunków jakie winien spełniać wytwórca ubiegający się o wpis do rejestru (dodany pkt 4) do art. 5 ust 1), zgodnie z którym biokomponenty wprowadzane do obrotu muszą (1) posiadać certyfikat jakości oraz (2) spełniać szczegółowe wymagania jakościowe, które zostały określone w ustawie.

Zmiany dokonane w art. 11 i art. 12

Zmiany wprowadzone w art. 11 obecnie obowiązującej ustawy związane są z wprowadzeniem definicji przetwórcy i związaną z tym koniecznością uzupełnienia dotychczasowego zakresu art. 11. W związku z powyższym w art. 11 w ust. 1 pkt 1 i 2 zostały zmienione w taki sposób, aby umowy kontraktacji mogły być zawierane również pomiędzy producentem rolnym a przetwórcą, a umowy dostawy pomiędzy wytwórcą a przetwórcą.

Jednocześnie, w art. 12 wprowadzona zostanie następująca zmiana: pkt 1 otrzyma brzmienie:

„1) określenie ilości i rodzajów:

a) surowców rolniczych przewidzianych do dostarczenia przez producenta rolnego lub

- b) biomasy przewidzianej do dostarczenia przez przetwórcę lub pośrednika
- w poszczególnych latach obowiązywania umowy;”.

Nowy rozdział 2a

W nowym rozdziale 2a *Zasady wykonywania działalności gospodarczej w zakresie nabycia wewnątrzwspólnotowego lub importu biokomponentów* wprowadzono przepisy analogiczne do tych zawartych w art. 4-9 regulujące funkcjonowanie podmiotów sprowadzających. Jedynie podmioty sprowadzające dokonujące nabycia wewnątrzwspólnotowego biokomponentów w procedurze zawieszenia poboru akcyzy i zajmujące się magazynowaniem biokomponentów, zgodnie z przepisami art. 12b, będą zobowiązane posiadać skład podatkowy.

Ponadto, przepisem dodatkowym w rozdziale 2a w stosunku do tych, które regulują funkcjonowanie wytwórców jest przepis zawarty w art. 12a ust. 2, zgodnie z którymi czasowe świadczenie usług w rozumieniu art. 2 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 4 marca 2010 r. o świadczeniu usług na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej wymaga uzyskania wpisu do podmiotów sprowadzających.

Zmiany w art. 21

W art. 21 ust. 2 rozszerzono katalog paliw samoistnych, które mogą być przedmiotem produkcji przez producenta rolnego oraz wprowadzono doprecyzowanie, zgodnie z którym roczny limit produkcji ww. paliw w wys. 100 litrów na powierzchni użytków rolnych – będzie wyliczany na podstawie powierzchni, która jest w posiadaniu rolnika w dniu 1 stycznia roku, w którym limit będzie wyznaczany.

W art. 21 ust. 3 również rozszerzono katalog biopaliw ciekłych, które rolnicy mogą wytwarzać na własny użytek, o: biobutanol, bio propan-butan oraz skroplony lub sprężony biometan. Również w tym przypadku wskazano w jaki sposób będzie wyznaczany limit, wskazując, że należy uwzględnić dzień 1 stycznia roku, w którym limit będzie wyznaczany.

Ponadto w ww. ustępie zmianie uległ kod CN z 2710 19 41 na 2710 19 43. Kod 2710 19 41 występował w taryfie celnej do dnia 31 grudnia 2011 r. i do tego kodu kwalifikowane były oleje napędowe o zawartości siarki nieprzekraczającej 0,05 % masy, zarówno niezawierającej jak i zawierającej do 30 % masy biodiesla. Od 1 stycznia 2012 r. pozycja 2710 została gruntownie przebudowana – powodem było wprowadzenie nowej podpozycji 2710 20 dla olejów zawierających biodiesel. Dlatego od 1 stycznia 2012 r. w miejsce nieaktualnego już kodu 2710 19 41 powstały nowe kody i w związku z tym oleje napędowe o zawartości siarki do 0,05 % masy, niezawierające biodiesla są kwalifikowane do kodów CN 2710 19 43 o zawartości siarki nieprzekraczającej 0,001 % masy.

Zmiany w art. 22

W art. 22 wprowadzono zmiany w przepisach dotyczących wydawania certyfikatu jakości biokomponentu. Zmiany te mają na celu uszczegółowienie przepisów w tym obszarze.

W związku z powyższym, uszczegółowiono kwestie związane z trybem wydawania certyfikatu jakości, ważnością tego certyfikatu (1 rok od dnia jego wydania) oraz warunkiem cofnięcia certyfikatu jakości (biokomponent przestaje spełniać wymagania jakościowe stanowiące podstawę wydania certyfikatu jakości). W ust. 5 rozszerzony został zakres upoważnienia dla ministra właściwego do spraw gospodarki, który określi, w drodze rozporządzenia, zakres informacji jakie powinien zawierać wniosek o wydanie certyfikatu jakości biokomponentów, dokumenty jakie należy dołączyć do tego wniosku, zakres danych jakie powinien zawierać certyfikat jakości biokomponentów oraz tryb wydawania certyfikatów jakości biokomponentów przez akredytowane jednostki certyfikujące, uwzględniając obowiązujące wymagania normalizacyjne i normatywne do przeprowadzania badań oraz orzekania w sprawach jakości, a także konieczność sprawnego rozpatrywania wniosków.

Uzupełnienie w art. 23

Projekt zmian przewiduje zmianę brzmienia art. 23 ust. 1, która jest podyktowana koniecznością dostosowania ww. przepisu do zmiany w definicji Narodowego Celu Wskaźnikowego. Ponadto, w projekcie wprowadza się przepis wynikający z dyrektywy, zgodnie z którym do realizacji NCW, wkład biokomponentów wytworzonych z określonych surowców uznaje się za dwukrotnie większy od wkładu innych biokomponentów. Proponowany przepis stanowi wdrożenie przepisu art. 21 ust. 2 dyrektywy i został wprowadzony w art. 23 jako ust. 4a i 4b. Z treści przytoczonego przepisu wynika, iż udział biokomponentów wytworzonych z odpadów, z pozostałości, niespożywczego materiału celulozowego oraz materiału lignocelulozowego, liczony według wartości opałowej, w ogólnej ilości paliw ciekłych i biopaliw ciekłych sprzedawanych lub zbywanych w innej formie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez podmiot realizujący Narodowy Cel Wskaźnikowy, lub zużywanych przez ten podmiot na potrzeby własne, uznaje się za dwukrotnie wyższy niż udział innych biokomponentów. Do surowców, z których udział biokomponentów liczony według wartości opałowej uznaje się za dwukrotnie wyższy w rozumieniu ust. 4a nie zalicza się odpadów będących naturalnymi surowcami spożywczymi, które na skutek niecelowego albo celowego działania lub w wyniku braku odpowiednich warunków produkcji, przechowania, transportu lub przetwarzania nabyły cechy uniemożliwiające ich przeznaczenie do spożycia lub przestały spełniać wymogi

dopuszczające te surowce do spożycia oraz materiałów celulozowych i lignocelulozowych wytworzonych z drewna pełnowartościowego.

Ponieważ z możliwości podwójnego zaliczania do realizacji NCW zostaną wyłączone produkty powstałe z drewna pełnowartościowego do ustawy wprowadzona została definicja drewna pełnowartościowego.

Nowy art. 26a

W związku z koniecznością zapewnienia prawidłowego wykonania obowiązku, o którym mowa w art. 23 ust. 1 ustawy, dodano art. 26a, na mocy którego powierza się Prezesowi URE upoważnienie do przeprowadzania kontroli podmiotów realizujących NCW. Czynności kontrolne wykonywać będą upoważnieni pracownicy URE po doręczeniu podmiotowi realizującemu NCW albo osobie przez niego upoważnionej upoważnienia do przeprowadzenia kontroli jego działalności. Kontrola będzie polegać na analizie wyjaśnień oraz dokumentów przedstawionych przez podmiot realizujący NCW. Z przeprowadzonej kontroli będzie sporządzony protokół dokonanych czynności, który powinien zwłaszcza zawierać wnioski oraz pouczenie o sposobie złożenia zastrzeżeń co do jego treści w terminie 14 dni od dnia doręczenia protokołu. Jest to, w opinii projektodawcy, termin wystarczający na złożenie zastrzeżeń.

W przypadku odmowy podpisania protokołu z kontroli przez podmiot realizujący NCW, kontrolujący dokona stosownej adnotacji w protokole, a odmowa podpisania tego protokołu nie stanowi przeszkody do jego podpisania przez kontrolującego i realizacji ustaleń kontroli. Prezes URE będzie miał także możliwość wezwania podmiotu realizującego NCW do usunięcia uchybień określonych w protokole z kontroli, wyznaczając termin ich usunięcia.

Dotychczas podmioty realizujące NCW w zakresie realizacji ww. obowiązku mogły być monitorowane przez Prezesa URE na podstawie art. 28 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. - *Prawo energetyczne* (Dz. U. z 2012 r. poz. 1059, z późn. zm.). Należy zwrócić uwagę, iż przepis ten odnosi się wyłącznie do podmiotów posiadających koncesję. W praktyce większość podmiotów realizujących NCW jest równocześnie podmiotami koncesjonowanymi, jednakże nie wszystkie są zobowiązane do posiadania koncesji, co w zasadzie uniemożliwia Prezesowi URE przeprowadzenie weryfikacji realizacji obowiązku przez takie podmioty.

W związku z tym, do ustawy wprowadzono art. 26a, na mocy którego Prezes URE będzie mógł dokonać kontroli w zasadzie każdego podmiotu realizującego NCW. Należy podkreślić, że na podstawie art. 26a Prezes URE ma możliwość wyboru miejsca dokonywania czynności kontrolnych, których w szczególności może dokonać: (1) w siedzibie podmiotu

kontrolowanego, (2) w siedzibie URE (po dostarczeniu przez kontrolowany podmiot dokumentów na pisemne żądanie Prezesa URE).

Wybór podstawy kontroli (art. 26a ustawy lub 28 ustawy Prawo energetyczne), jak również sposobu jej przeprowadzenia (pisemne żądanie Prezesa URE dotyczące przekazania dokumentów i ich przekazanie przez podmiot realizujący NCW lub przeprowadzenie czynności w siedzibie kontrolowanego) będzie uzależniony od decyzji Prezesa URE w tym zakresie.

Nowy Rozdział 4a i Rozdział 4b

W związku z koniecznością wdrożenia przepisów dotyczących obowiązku spełnienia KZR dla biokomponentów i biopaliw ciekłych określonych w art. 17–19 dyrektywy, do ustawy dodano nowe rozdziały: 4a – *Poświadczanie spełnienia kryteriów zrównoważonego rozwoju* oraz 4b *Zasady wykonywania działalności gospodarczej w zakresie udzielania zgody na korzystanie z uznanego systemu certyfikacji oraz wykonywania działalności gospodarczej w zakresie wydawania certyfikatów*.

Treść rozdziału 4a zawiera wskazanie warunków jakie muszą spełniać biokomponenty, aby mogły być zaliczone na potrzeby realizacji NCW oraz aby mogły kwalifikować się do wsparcia finansowego.

Zgodnie z wymogami dyrektywy biokomponenty i biopaliwa ciekłe należy wytwarzać przy zachowaniu procedur pozwalających na spełnienie przez nie KZR, a więc przy wykorzystaniu biomasy, której pozyskiwanie w możliwie najmniejszym stopniu wpływa na stan środowiska naturalnego. Kryteria te mogą być zmieniane na podstawie doświadczeń wynikających z ich wdrażania oraz nie mogą być bardziej restrykcyjne od standardów obowiązujących w innych państwach członkowskich Unii Europejskiej oraz akceptowanych przez Wspólnotę norm przyjętych w krajach trzecich.

W ustawie zawarto przepisy, zgodnie z którymi do realizacji NCW będą uwzględniane tylko te biokomponenty, które spełniają KZR w tym również wymogi w zakresie redukcji gazów cieplarnianych, określone w art. 28b. Niniejszy obowiązek dotyczy zarówno biokomponentów, które zostały wyprodukowane i następnie nabyte w państwach członkowskich UE, jak i tych, które były przedmiotem importu z krajów trzecich.

W szczególności, wytwarzając biokomponenty, produkując biopaliwa ciekłe lub paliwa ciekłe zawierające biokomponenty, a następnie wprowadzając je do obrotu lub zużywając na potrzeby własne w celu realizacji NCW należy wykorzystywać wyłącznie te biokomponenty i biopaliwa ciekłe powstałe z biomasy, które spełniają KZR.

Zaproponowany w projekcie ustawy system weryfikacji spełnienia KZR opiera się na systemach dobrowolnych, które zgodnie z przepisem art. 18 ust. 3 dyrektywy 2009/28/WE uznawane są w drodze decyzji przez Komisję Europejską (KE). Systemy te posiadają procedury gwarantujące, iż podmioty działające w ich ramach (zatem stosujące się do wymogów danego systemu) wprowadzają na rynek produkty spełniające KZR. Jednocześnie, w toku procedury uznawania dobrowolnych systemów, KE weryfikuje, czy dany system gwarantuje spełnienie przedmiotowych kryteriów.

Państwa członkowskie tworząc zasady dotyczące budowy systemów weryfikacji KZR nie mogą ingerować w procedury czy też decyzje jednostek certyfikujących działających w ramach uznanych systemów. Uznane systemy same określają tryb certyfikacji czy też zakres wymaganych kompetencji audytorów.

Wszystkie te elementy podlegają ocenie na etapie uznawania systemów przez KE.

Potwierdzenie dotyczące stosowania się do wymogów danego systemu jest weryfikowane m.in. poprzez prowadzenie okresowych audytów u podmiotów certyfikowanych. Audyty mają zatem na celu uzyskanie potwierdzenia, że podmioty te stosują procedury wynikające z danego systemu i wystawiają prawidłowe dokumenty potwierdzające spełnienie KZR (np. prawidłowo rozliczają biomasę w oparciu o bilans masy). KE, przed wydaniem decyzji w sprawie uznania danego systemu certyfikacji dokonuje weryfikacji czy wymogi i procedury ustanowione w danym systemie spełniają wymogi określone w dyrektywie w zakresie potwierdzania spełnienia KZR. Należy zatem założyć, iż biokomponenty pochodzące od podmiotów certyfikowanych, działających w ramach dobrowolnych uznanych systemów spełniają KZR.

W nowym rozdziale 4b określono zasady wykonywania działalności gospodarczej w zakresie udzielania zgody na korzystanie z uznanego systemu certyfikacji oraz wykonywania działalności gospodarczej w zakresie wydawania certyfikatów.

W zaproponowanym systemie, administrator systemu certyfikacji to podmiot, który posiada tytuł prawny do dysponowania uznanym przez KE systemem certyfikacji i wykonuje działalność gospodarczą w zakresie udzielania zgody na korzystanie z tego systemu. Jednostka certyfikująca działa w ramach systemu i wydaje certyfikaty. Należy podkreślić, iż certyfikat dotyczy przedsiębiorcy, natomiast świadectwa i poświadczenia, określonej partii towaru. Są to zatem zupełnie odrębne kategorie dokumentów.

Certyfikat jest dokumentem, który został wydany przez jednostkę certyfikującą i uprawnia podmiot certyfikowany do stosowania uznanego systemu certyfikacji. Natomiast

poświadczenie jest dokumentem wskazującym dla konkretnej partii towaru czy (oraz w jakim zakresie) spełnia ona KZR.

Z kolei świadectwo jest dokumentem o charakterze administracyjnym, wystawianym przez podmiot zobowiązany do realizacji NCW. Dokument ten wystawiany jest na podstawie posiadanych poświadczeń i służy do potwierdzania, iż biokomponenty wykorzystywane na potrzeby realizacji NCW spełniają KZR. Jak wynika z powyższego, poświadczenie jest dokumentem wystawianym dla danej partii towaru wytworzonego w określonym ogniwie łańcucha wytwórczego i stanowi podstawą do wystawiania świadectw.

Świadectwo jest zatem dokumentem o charakterze administracyjnym, służącym potwierdzeniu spełnienia KZR przez biokomponenty zaliczane do realizacji NCW przez podmioty do tego obowiązku zobowiązane, natomiast poświadczenia wynikają z wymogów danego uznanego systemu certyfikacji.

Zgodnie z postanowieniem dyrektywy (art. 18 ust. 3) Państwa członkowskie są zobowiązane do uznawania dokumentów potwierdzających spełnienie KZR, które zostały wystawione w ramach uznanych systemów. Mając na uwadze powyższe, przepisy ustawy nie regulują kwestii pozostających w gestii systemów dobrowolnych.

Przyjęte w ww. systemach rozwiązania ograniczają do minimum obowiązki nałożone na producentów rolnych, przenosząc ciężar zagwarantowania spełnienia KZR na przedsiębiorców (podmioty skupowe, zakłady przetwarzania biomasy, itp.) będących kolejnymi ogniwami w łańcuchu wytwórczym biokomponentów, którzy zgodnie z przyjętymi w projektowanej ustawie rozwiązaniami są podmiotami certyfikowanymi.

Zatem weryfikacja spełnienia KZR dotyczących biomasy (a ściślej rzecz ujmując – surowców rolnych), będzie odbywała się co do zasady w zgodzie z postanowieniami uznanych systemów certyfikacji (w zasadzie, w ramach audytowania podmiotów certyfikowanych). Innymi słowy, obowiązek udowodnienia spełnienia KZR dotyczący biomasy (w tym surowców rolnych) będzie spoczywał, zgodnie z projektem ustawy, na pierwszym podmiocie certyfikowanym, który będzie dokonywał skupu biomasy. Procedury jednostek certyfikujących, wynikające z postanowień uznanych przez Komisję Europejską systemów dobrowolnych, w zakresie swoich regulacji obejmują zasady jakie należy spełnić dokonując weryfikacji wypełnienia KZR przez surowce rolne uprawiane przez producentów rolnych. Pierwszy podmiot certyfikowany będzie musiał posiadać certyfikat systemu, który posiada procedury weryfikacji spełnienia KZR u producentów rolnych.

W praktyce dotychczasowych systemów są to zazwyczaj wizyty kontrolne składane przez audytorów jednostki certyfikowanej u losowo wytypowanych producentów rolnych,

którzy dostarczali podmiotowi certyfikowanemu surowce rolne. Należy zauważyć, iż w ramach tak pojętego modelu weryfikacji KZR ostatecznie to na podmiocie certyfikowanym będzie spoczywał obowiązek zagwarantowania, że wykorzystywana przez niego biomasa (w tym surowce rolne) spełnia kryteria w zakresie warunków i terenów uprawy określone w przepisach dyrektywy.

Jednostka certyfikująca, na wniosek organu rejestrowego, i w zakresie przez niego wskazanym, jest obowiązana do przeprowadzenia kontroli wskazanego przez ten organ podmiotu certyfikowanego, któremu ta jednostka certyfikująca wydała certyfikat, w terminie 30 dni od dnia wpływu wniosku.

Rejestracja zarówno administratorów systemów certyfikacji, jak również jednostek certyfikujących w rejestrach Prezesa ARR służy jedynie temu, aby Prezes ARR mógł gromadzić informacje na temat ogółu podmiotów działających na rynku biokomponentów, w tym jednostek certyfikujących i administratorów systemów certyfikacji oraz miał prawo do dokonywania u tych podmiotów kontroli, w celu weryfikacji prawidłowości prowadzenia przez nich działalności gospodarczej.

W praktyce funkcjonowania systemu, wszystkie działające w ramach uznanych systemów podmioty, które wyrażą zainteresowanie uczestniczeniem w systemie mogą rozpocząć prowadzenie działalności gospodarczej, a w konsekwencji (przy założeniu spełnienia warunków ustawowych dot. działalności regulowanej) dokonać wpisu w rejestrze prowadzonym przez Prezesa ARR.

Działalność prowadzona przez administratorów i jednostki certyfikujące ma znamiona typowej działalności gospodarczej – stąd założono w ustawie, iż będzie to działalność gospodarcza prowadzona w oparciu o ustawę o SDG. Ponadto, z uwagi na specyficzny charakter tej działalności, oraz fakt, że kraj członkowski winien zapewnić sprawne i prawidłowe funkcjonowanie systemu weryfikacji KZR, założono, że będzie to działalność regulowana w myśl art. 5 pkt 4 ustawy o SDG.

W ustawie wprowadzony zostaną art. 28k ust. 2 i 28q ust. 2, zgodnie z którymi czasowe świadczenie usług w rozumieniu art. 2 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 4 marca 2010 r. o świadczeniu usług na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej wymaga, w zależności od rodzaju wykonywanej działalności gospodarczej, uzyskania wpisu do rejestru administratorów systemów certyfikacji lub jednostek certyfikujących.

Proponowane w projekcie ustawy rozwiązania oparto na weryfikacji spełnienia KZR przez jednostki certyfikujące działające w oparciu o uznane przez Komisję Europejską

systemy certyfikacji. Poniżej przedstawiono informacje na temat dotychczas uznanych przez Komisję systemów.

Nazwa systemu	Zakres systemu			Zakres wymagań wynikających z dyrektywy 2009/28/WE, które zostały określone w uznanym systemie				
	Geograficzny	Surowce	Łańcuch dostaw	GHG (wartości emisji)	Bioróżnorodność	Magazynowanie pierwiastka węgla	Bilans masowy	Jakość audytu
RBSA (Abengoa RED Bioenergy Sustainability Assurance)	wszystkie kraje	wszystkie	cały	rzeczywiste i standardowe	tak	tak	tak	tak
2BSvs (Biomass Biofuels voluntary scheme)	wszystkie kraje	wszystkie	cały	standardowe	tak*	tak	tak	tak
Bonsucro EU Ensus voluntary scheme under RED for Ensus bioethanol	wszystkie kraje	trzcina cukrowa pszenica	Cały od pierwszego punktu zbiórki do magazynu	standardowe rzeczywiste i standardowe	tak*	tak	tak	tak

production	Ensus							
Greener gy (Greener gy Brazilian Bioethan ol verificati on program me)	Brazylia	trzcina cukrowa	cały	standardo we	tak*	tak	tak	tak
ISCC (Internati onal Sustaina bility and Carbon Certificat ion)	wszystki e kraje	Wszystk ie	cały	rzeczywist e i standardo we	tak	tak	tak	tak
NTA 8080	Wszystki e kraje	Wszystk ie	cały	rzeczywist e i standardo we	tak*	tak	tak	tak
Red Tractor (Red Tractor Farm Assuranc e Combina	UK	zboża, rośliny oleiste, burak cukrowy	od rolnikó w do pierwsze go punktu zbiórki	brak	tak	tak	tak	tak

ble Crops
& Sugar
Beet
Scheme)

Red Cert	UE i wybrane kraje	wszystki e	cały	rzeczywist e i standardo we	tak	tak	tak	tak
RSB EU RED (Roundtable of Sustainable Biofuels EU RED)	Wszystki e kraje	Wszystk ie	Cały	Rzeczywis te i standardo we	tak	tak	tak	tak
RTRS EU RED (Roundtable on Responsible Soy EU RED)	wszystki e kraje (poza UE)	soja	cały	rzeczywist e i standardo we	tak	tak	tak	tak
RSPO RED (Roundtable on Sustainable Palm Oil RED)	Wszystki e kraje	Palma	Cały	standardo we	tak	tak	tak	tak

SQC	Szkocja i	oszenica	od	brak	tak	tak	tak	tak
(Scottish	Północna	, melas,	rolnikó					
Quality	Anglia	olej z	w do					
Farm		ziaren	pierwsze					
Assured		rzepaku	go					
Combina			punktu					
ble Crops			zbiórki					
(SQC)								
scheme)								

Projektowane przepisy zostały tak skonstruowane, aby określać jedynie ramy funkcjonowania uznanych systemów i nie stać w sprzeczności z ich założeniami. W związku z powyższym ustawa nie określa trybów kontroli podmiotów certyfikowanych czy też wzorów dokumentów wydawanych w ramach systemów.

Zgodnie z pozyskanymi przez Ministerstwo Gospodarki informacjami, koszt certyfikacji w ramach uznanych systemów to ok. 5-10 tys. złotych, kwota jest uzależniona od zakresu prowadzonej przez podmiot działalności, wielkości produkcji i stopnia skomplikowania prowadzonych procesów.

Alternatywą dla przyjętych w projekcie rozwiązań w zasadzie sposobu weryfikacji KZR, opartych na wykorzystywaniu systemów dobrowolnych, uznanych w KE, mogłoby być:

1. Opracowanie systemu krajowego, zgodnie z którym weryfikacja spełniania KZR byłaby prowadzona przez organy administracji publicznej. Tego typu systemy zostały wdrożone np. w Austrii oraz Francji.
2. Opracowanie systemu krajowego i powierzenie weryfikacji spełnienia KZR innym podmiotom niż organy administracji publicznej (np. niezależni audytorzy działający w oparciu o stosowne normy w zakresie audytu i kontroli wskazane w przepisach prawa). Rozwiązania takie funkcjonują np. w Wielkiej Brytanii i Szwecji.

Ministerstwo Gospodarki nie zdecydowało się na przyjęcie powyższych rozwiązań z uwagi na fakt, iż dyrektywa nie nakłada bezpośredniego obowiązku uznawania dowodów spełniania KZR pochodzących z systemów pochodzących z innych krajów członkowskich (wariant nr 1 powyżej). W przypadku stworzenia systemu krajowego, takiego jak przykładowo funkcjonuje w Austrii istnieje ryzyko, iż biomasa i biokomponenty posiadające pochodzącego z niego certyfikaty, nie będą uznawane w innych krajach członkowskich.

Ponadto, utworzenie systemu opartego na weryfikacji spełnienia KZR pociągnęłoby za sobą znaczące wydatki dla budżetu państwa, związane z koniecznością zwiększenia

zatrudnienia w organie administracji wytypowanym do weryfikacji spełnienia KZR (nawet o 10-20 etatów, w zależności od stopnia zainteresowania podmiotów certyfikacją w systemie krajowym) i wydatkami na obsługę systemu certyfikacji (wyjazdy terenowe, zakup specjalistycznego oprogramowania, itp.).

Przepisy projektowanej ustawy wprowadzają rozwiązania zbliżone do funkcjonujących od kilku lat i zaakceptowanych przez KE rozwiązań niemieckich.

Uchylenie art. 32

W związku z faktem, iż dyrektywa 2009/28/WE zastąpiła dyrektywę 2003/30/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 8 maja 2003 r. w sprawie wspierania użycia w transporcie biopaliw lub innych paliw odnawialnych (Dz. Urz. UE L 123 z 17.05.2003, str. 42; D. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 13, t. 31, str. 188), która dotąd nakładała na państwa członkowskie obowiązek sporządzania raportów, o których mowa w art. 32 ustawy, artykuł ten zostanie uchylony. Zmiana ta jest spowodowana faktem, iż dyrektywa 2009/28/WE nie przewiduje konieczności sporządzania raportów, których zakres został zdefiniowany w art. 32 ustawy.

Zmiany w art. 29 - 33 (w tym wprowadzenie nowych art. 31a – 31c)

W związku z wprowadzeniem nowych kategorii przedsiębiorców – podmiotu sprowadzającego, administratora systemu certyfikacji oraz jednostki certyfikującej konieczne są zmiany w przepisach art. 29 dotyczącym kontroli oraz w art. 33, dotyczącym kar.

W związku z faktem, iż wprowadzony zostanie obowiązek sprawozdawczości dla nowego podmiotu funkcjonującego na rynku biokomponentów, zdefiniowanego jako podmiot sprowadzający, jak również rozszerzony zostanie obowiązek sprawozdawczości wobec producentów paliw ciekłych i biopaliw ciekłych, zmianie ulegną także przepisy dotyczące sprawozdawczości prowadzonej przez Prezesa URE oraz dodane zostaną przepisy dotyczące sprawozdawczości prowadzonej przez Prezesa ARR. Prezes URE będzie sporządzał zbiorcze raporty kwartalne dotyczące rynku biokomponentów, paliw ciekłych i biopaliw ciekłych na podstawie informacji pozyskanych ze sprawozdań przekazanych przez producentów paliw ciekłych i biopaliw ciekłych, jak również na podstawie sprawozdania ministra właściwego do spraw finansów publicznych, o którym mowa w art. 30 ust. 3 ustawy.

Ponadto nałożony zostanie obowiązek udzielania informacji dotyczących udziału w ogólnej ilości biokomponentów i biopaliw ciekłych tych biokomponentów, które spełniają KZR oraz poziomu emisji dla biokomponentów wykorzystanych do produkcji paliw ciekłych i biopaliw ciekłych, wyrażonego w gCO₂eq/MJ.

Producenci będą zobowiązani do przekazywania świadectw do prezesa URE oraz przechowywania dokumentów poświadczających ilości wskazane w świadectwie potwierdzające spełnienie KZR przez biokomponenty wprowadzone do obrotu lub wykorzystane na potrzeby własne, które zostały zaliczone do realizacji NCW.

Równocześnie, w art. 33 zostaną dodane, analogiczne do istniejących, przepisy o nałożeniu kar na administratorów systemu i jednostek certyfikujących, które nie przedkładają w terminie sprawozdań do Prezesa ARR.

Jednocześnie, w związku ze zmianami w definicjach producenta, wytwórcy i pośrednika, oraz wprowadzeniem definicji podmiotu sprowadzającego i koniecznością uszczelnienia systemu gromadzenia danych, w związku z wprowadzeniem systemu weryfikacji KZR, jak już wskazano powyżej, konieczne są zmiany w art. 30, dotyczące sprawozdawczości.

Ustawa rozszerza obecny obowiązek sprawozdawczy nałożony na producentów paliw ciekłych i biopaliw ciekłych wobec Prezesa URE, poprzez zobowiązanie do przekazywania dodatkowych danych w stosunku do obecnie przekazywanych informacji.

Jednocześnie w art. 30 ustawy wprowadzony zostanie nowy ust. 2b, który określi, iż na producentów zostanie nałożony obowiązek przekazywania Prezesowi ARR, w terminie do 45 dni po zakończeniu kwartału, sprawozdań kwartalnych, sporządzonych na podstawie faktur VAT lub innych dokumentów, zawierających informacje dotyczące: (1) ilości i rodzajów importowanych lub nabytych wewnątrzwspólnotowo biokomponentów, w tym biokomponentów zawartych w paliwach ciekłych i biopaliwach ciekłych oraz (2) kosztów importu lub nabycia wewnątrzwspólnotowego poszczególnych rodzajów biokomponentów.

Ponadto, zmieniony zostanie art. 30 ust. 3, który otrzyma brzmienie: „*Minister właściwy do spraw finansów publicznych przekazuje, w terminie do 45 dni po zakończeniu kwartału, Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki oraz Prezesowi Agencji Rynku Rolnego, sporządzone według kodów CN, na podstawie danych z systemów administracji celnej prowadzonych na podstawie odrębnych przepisów, sprawozdanie kwartalne zawierające informacje dotyczące ilości i rodzajów biokomponentów, paliw ciekłych i biopaliw ciekłych importowanych oraz sprowadzonych w ramach nabycia wewnątrzwspólnotowego przez producentów i podmioty sprowadzające, w celu weryfikacji i kontroli przekazanych przez nich danych oraz sporządzania raportu, o którym mowa w ust. 4.*”

Sprawozdawczość wytwórców zostanie zmodyfikowana. Wytwórcy będą przekazywali sprawozdania jedynie Prezesowi ARR (nie zaś jak dotychczas, zgodnie z art. 30 ust. 1 – również Prezesowi URE). Zmianie ulegną również terminy oraz zakres sprawozdawczości

realizowanej przez wytwórców, która zostanie poszerzona o nowe elementy, wynikające przede wszystkim z konieczności wprowadzenia weryfikacji KZR.

Zostaną również wprowadzone art. 31a - 31c w brzmieniu:

„Art. 31a. Administratorzy systemu certyfikacji są obowiązani do przekazywania, w terminie do 45 dni po zakończeniu roku kalendarzowego, Prezesowi Agencji Rynku Rolnego, sprawozdań rocznych zawierających wykaz przeprowadzonych kontroli jednostek certyfikujących w ramach uznanego systemu certyfikacji wraz z ich wynikami.

Art. 31b. Jednostki certyfikujące są obowiązane do przekazywania, w terminie do 45 dni po zakończeniu roku kalendarzowego, Prezesowi Agencji Rynku Rolnego, sprawozdań rocznych zawierających:

- 1) listę podmiotów certyfikowanych, którym jednostka certyfikująca wydała certyfikat, wraz z określeniem ich firmy, siedziby i adresu;
- 2) wykaz przeprowadzonych przez jednostkę certyfikującą audytów podmiotów certyfikowanych w ramach uznanego systemu certyfikacji wraz z ich wynikami.

Art. 31c. Minister właściwy do spraw rynków rolnych określi, w drodze rozporządzenia, wzory sprawozdań, o których mowa w art. 31a i art. 31b, mając na względzie zakres danych określonych w tych przepisach oraz konieczność ujednolicenia formy ich przekazywania.”

W projekcie ustawy zawarto przepisy, zgodnie z którymi wzory wniosków o wpisy do rejestrów Prezesa ARR i wzory sprawozdań będą określane w drodze rozporządzeń.

W związku z faktem, iż zgodnie z obowiązującymi do tej pory przepisami regulującymi te kwestie w odniesieniu do wytwórców, wzory określane były przez Prezesa ARR, niezgodnie z zasadami techniki prawodawczej, wzory ww. wniosków i sprawozdań będą określane w drodze rozporządzeń.

Projekt ustawy, z chwilą przekazania do uzgodnień międzyresortowych, został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji, zgodnie z § 11a uchwały Nr 49 Rady Ministrów z dnia 19 marca 2002 r. - Regulamin pracy Rady Ministrów (M. P. Nr 13, poz. 221, z późn. zm.) oraz Ministerstwa Gospodarki, zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414, z późn. zm.).

Projekt ustawy jest zgodny z przepisami Unii Europejskiej.